

KRISTIN
HANNAH

Cele patru
vânturi

Traducere din limba engleză și note
SIMONA SĂSĂRMAN

LITERA
București
2021

Capitolul 1

Elsa Wolcott a petrecut ani întregi în solitudine impusă, citind povești despre aventuri și imaginându-și viețile altor oameni. În dormitorul ei pustiu, înconjurată de romanele care îi deveniseră prietene, avea îndrăzneala de a visa, deși nu des, la o aventură a ei. Familia îi spusese în mod repetat că boala căreia îi supraviețuise în copilărie îi făcuse viața fragilă și singuratică, lucru pe care, în zilele bune, ea îl credea.

În zilele proaste, precum era ziua aceea, Elsa știa că întotdeauna fusese un intrus în propria familie. Îi văzuseră lipsurile de la început, văzuseră că nu își găsea locul printre ei.

Dezaprobară continuă îi provoca suferință; sentimentul că pierduse ceva ce nu putea fi numit sau cunoscut. Ca să supraviețuiască acelui sentiment, Elsa era foarte tăcută, nu pretindea și nici nu căuta atenție, accepta ideea că era iubită, dar că nu era plăcută. Suferința devenise ceva atât de normal, încât rareori o mai observa. Știa că nu avea nimic de-a face cu boala căreia îi era atribuită în mod obișnuit respingerea de care avea parte.

Dar acum, în timp ce stătea în salon, cufundată în scaunul ei preferat, se gândea la cartea pe care tocmai o închisese în poală. *Vârsta inocenței* trezise ceva în ea, îi amintise în mod acut de trecerea timpului.

A doua zi era ziua ei de naștere.

Respe Douăzeci și cinci de ani.

Tânără, după cei mai mulți. O vârstă la care bărbații obișnuiau să bea gin făcut în cada de baie, să conducă primejdios, să asculte muzică ritmată și să danseze cu femei care purtau bentițe pe cap și se îmbrăcau în rochii cu franjuri.

Pentru femei, lucrurile stăteau diferit.

Speranța unei femei începea să se diminueze după ce împlinea vârsta de douăzeci de ani. La douăzeci și doi, șoptele și privirile lungi și triste își făceau apariția la biserică și în oraș. Până la douăzeci și cinci, verdictul era sigur. O femeie nemăritată era fată bătrână. Spuneau despre ea că era „pe raft“, dădeau din cap și scoteau sunete de regret față de șansele pe care le pierduse. De obicei oamenii se întrebau „de ce“, care anume fusese motivul pentru care o femeie perfect normală, dintr-o familie bună, ajunsese fată bătrână. Dar, în cazul Elsei, toată lumea știa. Vorbeau despre ea de parcă ar fi fost surdă: „Biata fată! Slabă ca o coadă de greblă. Nici pe departe la fel de drăguță ca surorile ei“.

Frumusețea. Elsa știa că totul se reducea la frumusețe. Ea nu era o femeie atractivă. Într-o zi bună, îmbrăcată în rochia ei cea mai drăguță, un străin ar fi putut spune despre ea că era chipeșă, dar niciodată mai mult de-atât. Era „prea“ de toate – prea înaltă, prea slabă, prea palidă, prea nesigură.

Elsa participase la nunțile ambelor ei surori. Nici una dintre ele nu o rugase să stea lângă ea la altar. Elsa înțelesese de ce. La aproape un metru optzeci, era mai înaltă decât mirii; ar fi stricat fotografiile, iar imaginea era totul pentru familia Wolcott. Părinții ei o prețuiau mai presus de orice.

Nu era nevoie să fii un geniu ca să privești înainte pe drumul vieții Elsei și ca să-i vezi viitorul. Urma să rămână în casa de pe Rock Road a părinților ei, în îngrijirea Mariei, menajera care gestionase dintotdeauna treburile casei. Într-o bună zi, după ce Maria avea să se pensioneze, părinții ei ar fi rămas în grija Elsei, iar după ce ei aveau să nu mai fie, ea urma să rămână singură.

Și cu ce realizări ar fi putut să se laude? Ce ar fi însemnat viața ei? Cine și-ar fi adus aminte de ea și pentru ce?

A închis ochii și a lăsat un vis vechi și familiar să i se furișeze în minte: s-a imaginat trăind în altă parte. În casa ei. Auzea râsete de copii. Copiii ei.

O viață, nu doar o existență. Acesta îi era visul: o lume în care viața și alegerile ei să nu fie definite de febra reumatică pe care o contractase la vârsta de paisprezece ani, o viață în care să-și descopere puteri necunoscute până atunci și în care să fie judecată pentru mai mult decât felul în care arăta.

Ușa din față s-a deschis, iar familia ei a dat năvală, tropăind, în casă. Se mișcau așa cum o făceau de obicei, flecărind, râzând în hohote. Corpolentul ei tată, roșu la față din cauza băuturii, deschidea drumul. De-a stânga și de-a dreapta lui se găseau, precum aripile unei lebede, frumoasele surori mai mici ale Elsei, iar mama, elegantă ca întotdeauna, închidea formația în timp ce discuta cu frumoșii ei gineri.

Tatăl ei s-a oprit.

– Elsa, a spus el. De ce ești încă trează?

– Am vrut să vorbim.

– La ora asta? a întrebat mama. Ești îmbujorată. Ai febră?

– N-am mai avut febră de ani buni, mamă. Știi asta.

Elsa s-a ridicat în picioare, și-a încrucișat brațele și și-a privit rudele.

„Acum“, s-a gândit ea. Trebuia s-o facă. Nu avea voie să renunțe din nou.

– Papa, a spus Elsa, vorbind prea șoptit ca să poată fi auzită, așa că a încercat din nou, ridicându-și vocea: Papa!

El a privit-o.

– Măine împlinesc douăzeci și cinci de ani, a spus Elsa.

Mama ei a părut iritată de faptul că le reamintise.

– Știm asta, Elsa.

– Da, bineînțeles. Vreau numai să spun că am luat o hotărâre.

Aceste vorbe i-au făcut pe toți să tacă.

– Eu... În Chicago există o facultate la care se predă literatură și care acceptă femei. Vreau să mă înscriu.

– Elsinore, a spus tatăl ei. Ce nevoie ai tu de studii superioare? Și așa ai fost prea bolnavă ca să termini școala. Este o idee ridicolă.

Era dificil pentru ea să stea acolo și să-și vadă ratările reflectate în atât de mulți ochi. „Luptă-te pentru tine. Fii curajoasă!” și-a zis Elsa.

– Dar, Papa, sunt o femeie adultă. Nu am mai fost bolnavă de când aveam paisprezece ani. Cred că doctorul... s-a grăbit cu diagnosticul. Acum sunt bine. Vorbesc serios. Aș putea să mă fac profesoară. Sau scriitoare.

– Scriitoare? a întrebat Papa. Ai vreun talent ascuns de care noi nu suntem conștienți?

El i-a aruncat o privire tăioasă.

– Se poate să am, a răspuns ea cu o voce firavă.

Papa s-a întors către mama Elsei.

– Doamnă Wolcott, dă-i, te rog, ceva care s-o calmeze.

– Nu sunt deloc isterică, Papa.

Elsa știa că discuția se terminase. Asta nu era o bătălie pe care să o poată câștiga. Fusese sortită să rămână tăcută și claustrată, să nu iasă în lume.

– Sunt bine. Mă duc sus.

S-a întors cu spatele către membrii familiei ei, dintre care, odată momentul depășit, nu o mai privea nimeni. Se evaporase cumva din cameră, în acel fel al ei de a dispărea instantaneu.

Își dorea să nu fi citit niciodată romanul *Vârsta inocenței*. Cu ce se alesese de pe urma aceluia dor neexprimat? Nu avea să se îndrăgostească niciodată, nu avea să aibă niciodată un copil al ei.

În timp ce urca scările, a auzit muzică venind de la parter. Ai ei o ascultau la noul gramofon.

A făcut o pauză.

„Du-te la ei. Trage-ți un scaun”, și-a zis.

A închis repede ușa camerei, blocând sunetele care veneau de jos. Nu ar fi fost bine-venită acolo.

Și-a văzut reflexia în oglinda de deasupra lavoarului. Fața ei palidă arăta ca și cum ar fi fost trasă de niște mâini nemiloase înspre bărbia ascuțită. Părul ei lung, de culoarea mătășii de porumb, era foarte subțire și drept, într-o perioadă în care buclele erau în vogă. Mama ei nu-i dăduse voie să-și facă o tunsoare modernă, spunând că ar fi arătat și mai rău dacă ar fi avut părul scurt. Totul la Elsa era incolor și spălăcit, cu excepția ochilor ei albaștri.

A aprins lampa de pe noptieră și a scos din sertar unul dintre romanele ei preferate. *Memoriile unei femei ușoare*.¹

S-a băgat în pat, s-a cufundat în istoria scandaloașă din carte și a simțit o nevoie înfricoșătoare de a se masturba. Aproape că a dat curs acelei porniri. Durerea provocată de cuvinte era aproape insuportabilă; o durere fizică venită din dorință.

A închis cartea, simțindu-se ca o paria mai puternic decât la începutul lecturii. Un sentiment de neliniște. De lipsă de satisfacție.

Dacă nu făcea repede ceva drastic, viitorul ei nu avea să fie cu nimic diferit de prezent. Ar fi rămas în casa aceea pentru tot restul vieții, prizonieră din pricina unei boli pe care o avusese în urmă cu un deceniu și a unei lipse de atractivitate care nu putea fi schimbată. Nu ar fi simțit niciodată plăcerea atingerii unui bărbat sau intimitatea de a-și împărți patul cu cineva. Nu și-ar fi ținut niciodată în brațe propriul copil. Nu ar fi avut niciodată un cămin al ei.

În acea noapte, Elsa a fost bântuită de dorință. Până dimineată, știa că trebuia să facă ceva ca să-și schimbe viața.

Dar ce?

Nu toate femeile erau frumoase și nici măcar drăguțe. Și alți oameni suferiseră de febră în copilărie și ajunseseră să aibă vieți împlinite. Deteriorarea inimii ei era doar o speculație de ordin medical, din câte putea ea să-și dea seama. Nu avusese niciodată palpitații sau alt simptom care să o alarmeze cu adevărat. Trebuia să creadă că era înzestrată cu tărie, chiar dacă aceasta nu îi fusese niciodată dovedită sau testată. Cum ar fi putut fi sigură de asta? Nu i se permisesse niciodată să alerge, să se joace sau să danseze. Fusese obligată să renunțe la școală la vârsta de paisprezece ani, așa că nu avusese niciodată un iubit. Își petrecuse cea mai mare parte din viață în camera ei, citind cărți de ficțiune, imaginându-și povești și ducându-și la bun sfârșit instruirea școlară de una singură.

Trebuiau să existe oportunități și pentru ea, dar unde ar fi putut să le găsească?

¹ *Memories of a Woman of Pleasure* (în limba engleză în original) – roman al scriitorului britanic John Cleland, publicat în 1749

Biblioteca. Da, cărțile dețineau răspunsurile tuturor întrebărilor. Și-a făcut patul, s-a dus la lavoar și și-a pieptănat părul lung într-o parte, l-a împletit, după care s-a îmbrăcat cu o rochie simplă de crep, bleumarin, și-a pus niște dresuri de mătase și s-a încălțat cu pantofi negri, cu toc. O pelerină, mănuși de piele de căprioară și o geantă îi completeau ținuta.

A coborât scările, recunoscătoare că mama ei încă dormea la acea oră matinală. Mamei nu-i plăceau ieșirile Elsei, cu excepția slujbei religioase de duminică, la care le cerea întotdeauna enoriașilor să se roage pentru sănătatea fiicei ei. Elsa a băut o cană de cafea și a ieșit în lumina soarelui unei dimineți de la mijloc de mai.

Orașul Dalhart din regiunea Texas Panhandle¹ se întindea în fața ei, trezindu-se sub soarele strălucitor. De când ruta trenului care mergea din Kansas către New Mexico fusese deviată pe acolo, orașul se extinsese. Orizontul era dominat de un nou turn de apă. Marele Război transformase acest pământ într-o adevărată mină de aur de grâu și porumb. „Grăul va câștiga războiul!” era o expresie care încă îi umplea de mândrie pe fermieri. Își făcuseră partea lor de datorie.

Tractorul apăruse la timp ca să facă viața mai ușoară, iar anii buni pentru recolte – cu ploaie și prețuri mari – le permisese fermierilor să are mai mult teren și să cultive mai mult grâu. Seceta din 1908, mult comentată de veterani, era de mult uitată. De ani întregi ploaia cădea regulat și toată lumea din oraș era avută, cu atât mai mult tatăl Elsei, care, pentru echipamentul agricol pe care îl vindea, încasa atât bani, cât și obligațiuni.

În acea dimineață, fermierii se strânseseră în fața restaurantului ca să discute despre prețul recoltei, iar femeile își duceau copiii la școală. Cu doar câțiva ani în urmă, pe străzi erau cai și trăsuri; acum automobilele își croiau drum, claxonând și scoțând fum, spre viitorul luminos. Dalhart era o localitate – care se transforma rapid în oraș – a străngerilor de fonduri, a cadrilului și a slujbelor de duminică dimineața. Un loc în care oamenii muncitori, care gândeau cu toții la fel, își agonisau traiul de pe urma pământului.

¹ Regiunea de nord a Texasului, denumită în glumă „mâner de tigare”

Elsa a pășit pe trotuarul care se întindea de-a lungul Străzii Principale. Plăcile de sub picioarele ei se mișcau pe măsură ce pășea pe ele și îi dădeau impresia că mergea puțin săltat. Câteva cutii cu flori erau atârinate de streșinile magazinelor, adăugând bine-venite pete de culoare. Societatea de Înfrumusețare a Orașului le îngrijea cu atenție. Elsa a trecut de casa de economii și împrumut și de noua reprezentanță Ford. Încă i se părea uimitor că puteai să mergi la magazin, să alegi un automobil și să pleci cu el acasă în aceeași zi.

Lângă ea, magazinul general și-a deschis ușile și proprietarul, domnul Hurst, a ieșit cu o mătură în mână. Mânele suflecate dezvăluiau două antebrațe vânjoase. Nasul ca un hidrant de incendiu, îndesat și rotund, îi domina fața rumenă. Era unul dintre cei mai bogați bărbați din oraș. Deținea magazinul general, restaurantul, toneta de înghețată și farmacia. Numai familia Wolcott era mai veche în oraș decât el. Iar ei erau a treia generație mândră de texani. Mult iubitul bunic al Elsei, Walter, se socotise polițist texan până în ultima zi a vieții lui.

– Hei, domnișoară Wolcott, a spus negustorul, dându-și la o parte de pe fața roșie cele câteva șuvițe de păr care îi mai rămăseseră. Ziua asta pare a fi foarte frumoasă. Vă îndreptați spre bibliotecă?

– Da, a răspuns ea. Unde în altă parte?

– Am niște mătase roșie nouă. Spuneți-le surorilor dumneavoastră. Ar putea ieși niște rochii frumoase.

Elsa s-a oprit.

Mătase roșie.

Nu purtase niciodată mătase roșie.

– Arătați-mi. Vă rog.

– A! Desigur. Ați putea să le faceți o surpriză.

Domnul Hurst a zorit-o să intre în magazin. Peste tot pe unde s-a uitat, Elsa a văzut numai culoare: cutii cu mazăre și căpșuni, stive de săpunuri cu lavandă, fiecare săpun fiind ambalat separat în hârtie de mătase, pungi de făină și de zahăr, borcane de murături.

A condus-o dincolo de seturile de veselă de porțelan și tacâmuri, de vrafurile împăturite de fețe de masă multicolore și de

șorțuri, până la un teanc de materiale textile. A scotocit printre ele și a scos un metraj de mătase roșie-rubinie.

Elsa și-a scos mânușile din piele de căprioară, le-a pus deoparte și s-a întins după mătase. Nu atinsese niciodată ceva atât de fin. Iar azi era ziua ei...

- Cu tenul lui Charlotte...

- O iau, a spus Elsa.

Oare accentuase în mod nepoliticos cuvântul „iau“? Da. Probabil. Fiindcă domnul Hurst i-a aruncat o privire ciudată.

El a împachetat materialul în hârtie maro, l-a legat cu sfoară și i l-a dat.

Elsa tocmai voia să plece, când a văzut o bentiță argintie strălucitoare, cu mărgele. Era exact genul de accesoriu pe care l-ar fi purtat contesa Olenska din romanul *Vârsta inocenței*.

Elsa s-a întors acasă de la bibliotecă ținând strâns la piept mătasea roșie, împachetată în hârtie maro.

A deschis poarta neagră de fier forjat și a pășit în lumea mamei ei - o grădină tunsă și ordonată, care mirosea a iasomie și a trandafiri. La capătul aleii mărginite de gard viu se ridica grandioasa reședință Wolcott, pe care bunicul ei o construise, la sfârșitul Războiului Civil, pentru femeia pe care o iubea.

Elsei încă îi era dor de bunicul ei în fiecare zi. Fusese un bărbat gălăgios, cu înclinații spre băutura și ceartă, dar ceea ce iubise, iubise până la abandon. Suferise ani în șir după moartea soției lui. În afară de Elsa, el fusese singurul Wolcott căruia îi plăcuse să citească, și deseori îi luase partea nepoatei lui în neînțelegerile din familie. „Nu-ți face griji pentru că vei muri, Elsa. Fă-ți griji dacă nu trăiești. Fii curajoasă!“

De când murise el, nimeni nu-i mai spusese Elsei așa ceva, iar ea îi ducea dorul tot timpul. Poveștile lui despre anii fără legi din Texas, Laredo, Dallas, Austin și din Marea Câmpie erau cele mai frumoase amintiri ale ei.

Cu siguranță că el ar fi sfătuit-o să cumpere mătasea roșie.

Mama ei și-a ridicat privirea dintre trandafiri, și-a dat pe spate noua bonetă de soare și a spus:

- Elsa, unde ai fost?

- La bibliotecă.

- Ar fi trebuit să-l lași pe Papa să te ducă acolo cu mașina. Drumul e prea lung pentru tine.

- Sunt bine, mamă.

Serios. Uneori părea că voiau ca ea să fie bolnavă.

- Du-te și întinde-te. O să fie foarte cald. Roag-o pe Maria să-ți facă o limonadă.

Apoi a continuat să taie trandafirii și să-i pună în coșulețul împletit.

Elsa a mers până la ușa din față, după care a pășit în interiorul umbros al casei. În zilele care se anunțau fierbinți, toate jaluzelele erau trase. În acea parte a statului, asta însemna multe zile cu interioare întunecate. A închis ușa în urma ei și a auzit-o pe Maria care, în bucătărie, fredona ceva în spaniolă.

Elsa s-a furișat prin casă și s-a dus în dormitorul ei de la etaj. Acolo, a desfăcut hârtia maro și s-a uitat la mătasea de un roșu-rubiniu intens. Nu se putea abține să o atingă. Suprafața fină o alina cumva, îi amintea de panglica pe care o ținea în mână pe când era mică și-și sugea degetul.

Oare ar fi putut s-o facă, să facă acel lucru nebunesc care îi venise brusc în minte? Totul începea cu felul în care arăta...

„Fii curajoasă!“

Elsa a apucat o parte din părul care-i ajungea până la talie și l-a tăiat până în dreptul bărbiei. S-a simțit foarte tulburată, dar a continuat să taie până când podeaua din jurul picioarelor ei a ajuns să fie acoperită de șuvițe lungi de păr blond.

O bătaie în ușă a speriat-o atât de tare, încât a scăpat foarfeca. Aceasta a căzut cu zgomot pe masa de toaletă.

Ușa s-a deschis. Mama ei a intrat în cameră, a văzut părul ciumpăvit al Elsei și s-a oprit.

- Ce-ai făcut?

- Am vrut...

Respect — Nu ai voie să ieși din casă până când nu crește la loc. Ce o să spună oamenii?

- Femeile tinere se tund așa, mamă.
- Nu femeile tinere cumiști, Elsinore. Îți aduc o pălărie.
- Am vrut numai să fiu drăguță.

Compătimirea din ochii mamei ei era mai mult decât putea să îndure.

Capitolul 2

Elsa a stat ascunsă în camera ei zile întregi, spunând că nu se simțea bine. În realitate, nu putea să dea ochii cu tatăl ei din pricina tunsorii zimțate, care îi mai și exprima nevoia lăuntrică. La început, a încercat să citească. Cărțile fuseseră întotdeauna alinarea ei; romanele îi permiteau să fie îndrăzneată, curajoasă, frumoasă, chiar dacă numai în imaginație.

Dar mătasea roșie îi șoptea, o chema, până când, în cele din urmă, ea a pus cărțile deoparte și a început să-și croiască o rochie după tiparul pe care îl găsisese într-un ziar. Treaba asta odată terminată, a părut o prostie să nu continue. Așa că a tăiat materialul și s-a pus pe cusut, doar ca să se distreze.

În timp ce cosea, a început să aibă o senzație remarcabilă: *speranța*.

În sfârșit, într-o dimineață de sâmbătă, a ținut ridicată în fața ochilor rochia terminată. Era întruchiparea modei de la oraș – corsaj cu decolteu în V, talie joasă, fustă terminată în colțuri; pe deplin și îndrăzneț de modernă. O rochie pentru genul de femei care dansau toată noaptea, nu aveau nici o grijă și care erau numite „fetișcane”. Femei tinere ce făceau paradă cu independența lor, fumând, bând whisky contrafăcut și dansând în rochii care le expuneau picioarele.

Trebuia măcar să o probeze, chiar dacă nu ar fi purtat-o niciodată în afara celor patru pereți ai camerei ei.